

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ – Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ολιγόλεπτη εξέταση
Κείμενο: Ραψωδία Ζ, στ. 466-529

Και ο μέγας Ἐκτωρ ἀπλωσε τα χέρια στο παιδί του ἔσκουξε· εκείνο κι ἔγειρε στο στήθος της βυζάστρας· φοβήθη τον πατέρα του καθώς είδε ν' αστράφτουν τ' ἄρματα και απ' την κόρυθα της περικεφαλαίας την χαίτην που τρομακτικώς επάνω του εσειόνταν· εγέλασε ο πατέρας του και η σεβαστή μητέρα· και ο μέγας Ἐκτωρ ἐβγαλε την περικεφαλαίαν και καταγής την ἔθεσεν, όπου λαμποκοπούσε. Εφίλησε κι εχόρευσε στα χέρια το παιδί του κι ἐπειτα ευχήθη στους θεούς κι είπε: «Ω πατέρα Δία, κι ολ' οι επουράνιοι θεοί, δώσετε εις το παιδί μου τούτο, ως εδώκατε εις εμέ, στο γένος του να λάμπει, στ' ἄρματα μέγας, δυνατός στην Ἰλιον βασιλέας, και ως ἔρχεται απ' τον πόλεμον μ' ἄρματα αιματωμένα εχθρού που εφόνευσε, να ειπούν: καλύτερος εδείχθη και του πατρός του, και χαράν θα αισθάνεται η μητέρα». Ως είπε αυτά, στην αγκαλιά της ποθητής συμβίας το βρέφος ἐβαλε και αυτή στο μυροβόλο στήθος το πήρε γελοκλαίοντας· την ελυπήθη εκείνος, εχάιδευσε την κι ἐλεγε: «Αγαπητή, μη θέλεις τόσο δι' εμέ να θλίβεσαι, στοχάσου διτ στον Ἀδη δεν θα με στεῖλει ἀνθρωπος η ώρα μου πριν φθάσει, και ἀνθρωπος ἀμα γεννηθεί, είτε γενναίος είναι είτε δειλός, δεν δύναται τη μοίρα ν' αποφύγει. Αλλ' ἀμέ σπίτι, ἔχε στον νουν τα ἔργα τα δικά σου, την ηλακάτην, τ' αργαλειό, και πρόσταξε τες κόρες να εργάζονται· στον πόλεμον θα καταγίνουν όλοι οι ἀνδρες που εγεννήθησαν στην Τροίαν κι εγώ πρώτος». Είπε και πάλι εφόρεσε την περικεφαλαίαν. Και προς το σπίτι εκίνησεν η αγαπητή γυνή του κι εσυχνογύριζε να ιδεί με μάτια δακρυσμένα. Εις του ανδροφόνου Ἐκτορος την υψηλήν οικίαν έφθασε κι εύρηκε εκεί των γυναικών το πλήθος κι απ' την ψυχήν τους ἔκαμεν ο θρήνος ν' αναβρύσει. Και ζωντανόν τον Ἐκτορα στο σπίτι του εθρηνούσαν,	470 475 480 485 490 495 500
--	---

θαρρώντας που απ' τον πόλεμον κι απ' τ' ανδρειωμένα χέρια
των Αχαιών δεν θα σωθεί και δεν θα γύρει πλέον.
Αλλά δεν αργοπόρησε στα δώματά του ο Πάροις·
εξώσθη τα πολύχαλκα και υπέρλαμπρα ἄρματά του,
την πόλιν γοργά διάβηκεν, ως ήταν πτεροπόδης·
και ως όταν σπάσει τον δεσμόν καλοθεμμένος ἵππος,
βροντά τετραποδίζοντας στην ανοικτήν πεδιάδα,
να λούεται στο καθαρό ποτάμι μαθημένος·
την κεφαλήν κρατεί υψηλά, την χαίτην ανεμίζει,
και υπερηφανεύσμενον στα κάλλη του τον φέροντουν
στες μαθημένες του βισκές γοργά τα γόνατά του,
ομοίως απ' την Πέργαμον ο Πριαμίδης Πάροις
περήφανος κατέβαινε με πόδια φτερωμένα
και στ' ἄρματα ωσάν ήλιος λαμποκοπούσεν όλος.
Τον θείον εύρηκε αδελφόν κει πόμελλε να στρέψει
απ' όπου με την ποθητήν γυναίκα του ομιλούσε.
Και πρώτος ο θεόμορφος Αλέξανδρος του είπε:
«Ἐγκαιρα δεν επορφθασα, καθώς ἔχεις προστάξει,
ω σεβαστέ μουν σε κρατώ και συ πολύ σπουδάζεις».
Και προς αυτόν απάντησεν ο λοφοσείστης Ἐκτωρ:
«Γλυκέ μου, αν είναι δίκαιος, κανείς δεν θα σε ψέγει
στα ἔργα τα πολεμικά και ανδρειωμένος είσαι·
το θέλεις και οικηρεύεσαι, και μέσα μου λυπούμαι,
όταν πολλούς ονειδισμούς ενάντια σου προφέρουν
οι Τρώες που εξαιτίας σου βαρύν έχουν αγώνα.
Ας πάμε και θα διορθωθούν τούτ' αν θελήσει ο Δίας
να στήσουμεν στα σπίτια μας ελεύθερον κρατήρα,
προσφοράν όλων των θεών μεγάλων, αιωνίων,
ἀμ' απ' την Τροίαν διώξομεν των Αχαιών τα πλήθη».

Ερωτήσεις

- Ποιες είναι οι δύο ιδιότητες του Ἐκτορα σε αυτή τη σκηνή; Με ποιον τρόπο αφαιρεί τη μία από αυτές και γιατί; (3 Μονάδες)

- Γιατί ο Ἐκτορας σε αυτό το σημείο της Ραψωδίας Ζ βλέπει αισιόδοξα το μέλλον της Τροίας; (3 Μονάδες)

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ – Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

3. Ποια κοινά στοιχεία έχει ο Πάρης με το άλογο με το οποίο παρομοιάζεται; (3 Μονάδες)

---

4. Να σημειώσετε αν είναι σωστές ή λανθασμένες οι παρακάτω προτάσεις, με βάση το κείμενο. (3 Μονάδες)

- Ο Έκτορας, αφού αγκάλιασε τον Αστυάνακτα, τον παρέδωσε στην τροφό.
- Η Ανδρομάχη άρχισε να θρηνεί μόνη της τον Έκτορα μετά τον αποχωρισμό τους.
- Ο Έκτορας προσευχήθηκε στην Αθηνά, όταν κρατούσε τον Αστυάνακτα.
- Ο Έκτορας θεωρεί τον Πάρη γενναίο.

5. Αντιστοιχίστε τα αποσπάσματα της στήλης Α' με τα σωστά στοιχεία της στήλης Β'. (3 Μονάδες)

Α'	
1	«Αλλ' άμε σπίτι...στον πόλεμον θα καταγίνουν όλοι οι άνδρες που εγεννήθησαν στην Τροίαν...»
2	«...ξωντανόν τον Έκτορα στο σπίτι του εθοηνούσαν...»
3	«...δώσετε εις το παιδί μου τούτο...ως έρχεται απ' τον πόλεμον...να ειπούν: καλύτερος εδείχθη και τον πατρός του»
4	«...και στ' άρματα ωσάν ήλιος λαμποκοπούσεν όλος.»

Β'	
A	αντίθεση/αντίφαση
B	Παρομοίωση
Γ	Πολιτιστικό στοιχείο (αντιλήψεις-ιδέες)
Δ	Επική ειρωνεία

1	2	3	4

6. Αντιστοιχίστε τα στοιχεία της στήλης Α' με τα σωστά στοιχεία της στήλης Β'. (3 Μονάδες)

Α'	
1	ποθητή
2	πολύχαλκα
3	φτερωμένα
4	λοφοσείστης
5	Πριαμίδης
6	επουράνιοι

Β'	
A	άρματα
B	θεοί
Γ	Πάρης
Δ	πόδια
Ε	γυναίκα/συμβία
ΣΤ	Έκτορας

1	2	3	4	5	6

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ – Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

7. Να αποδώσετε με μία συνώνυμη λέξη τη σημασία των παρακάτω υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου.
(2 Μονάδες)

«...έσκουξ’ εκείνο...»: _____

«...την χαίτην που τρομακτικός επάνω του εσειόνταν...»: _____

«...την πόλιν γοργά διάβηκεν...»: _____

«...πολλούς ονειδισμούς ενάντια σου προφέρουν...»: _____

ΦΙΔΟΔΟΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ